

Overskud, jeg tror, paa 35 eller 45 Kr., som Roedyrkerne fik. Hvis det ærede Medlem mener, at det er den Del, som Roedyrkerne faa af Fabrikernes Overskud, saa kan det ærede Medlem have Ret. Men det ærede Medlem tager fejl, naar han mener, at det ogsaa for Roedyrkerne er et Overskud. Det er det nemlig paa ingen Maade. Forholdet er nemlig dette, at Roedyrkerne — jeg har tidligere haft Lejlighed til at henlede Opmærksomheden derpaa, men jeg maa maaske alligevel sige et Par Ord derom — for 3—4 Aar siden indgik en Kontrakt med Sukkerfabrikkerne, løbende paa omtrent 14 Aar. Derved sikrede de sig en Grundpris, som, naar Londoner Noteringen paa Sukker er 9 sh. 9 d., beløber sig til 64 Øre pr. Centner Roer, og denne Grundpris falder og stiger med Prisen paa Sukkeret i England. Dernæst have de sikret sig en Del af det Overskud, De danske Sukkerfabrikker have. Nu er det ganske klart, at for disse 64 Øre, vi have faaet i Aar — i Fjor blev der kun betalt 62 Øre, fordi Prisen var lavere i England —, kan der ikke afholdes de Udgifter, som ere nødvendige for at dyrke Sukkerroer. Det er en Grundpris, vi faa, men for at det overhovedet kan betale sig, for at Roedyrkerne kunne have deres Udgifter dækkede, er det nødvendigt, at de faa en højere Betaling, og den faa vi gennem Andel i Sukkerfabrikernes Udbytte. Man er gaaet ind paa den Ordning, fordi man mente, det var et Skridt henimod Andelstanken, at man saaledes paa en Maade blev Andelshaver i Sukkerfabrikkerne. Det er jo en Tanke, som er meget populær mellem Landmænd, og vi mente at gøre ret deri. Nu kan man maaske sige, at vi have gjort forkert, fordi vi ikke have set tilstrækkelig langt ud i Fremtiden, ikke tænkt paa, hvad der kunde ske ad Aare. Det kan man have Ret i, men jeg tror, vi virkelig den Gang havde Ret til at tro, at Forholdene vare stabile, og at der ikke vilde blive foretaget nogen Forandring i Toldafgiften for Sukkerets Vedkommende. Nu er det saaledes, at den Pris, Roedyrkerne faa for deres Roer, nødvendigvis, hvis dette Forslag bliver til Lov, vil synke mindst 10 Øre pr. Centner. Det drejer sig der om store Summer ikke blot for de store Roedyrkere, men ogsaa for de smaa. 10 Øre pr. Centner repræsenterer med en ganske lav og nøgtern Beregning en Sum af 35 Kr. pr. Td. Land. En Gaard, der dyrker Roer paa 10 Tdr. Land, vil altsaa fremtidig give en Mindreindtægt af 350

Kr. Det er for en almindelig, ikke stor Bondegaard et overordentlig stort Beløb og vel større, end de allerfleste ville kunne taale det. Jeg kan vel se, at Sukkerfabrikkerne, baade de danske og de andre, lide ved denne Forandring i Toldlovgivningen, men langt mere end Sukkerfabrikkerne lide Roedyrkerne, og derfor vil jeg gerne bede, om man ikke vil tage Hensyn til dem ved paa en eller anden Maade at lette dem Forholdet i de kommende Aar. i alt Fald i de nærmest kommende Aar.

Som dette Forslag er formet, kan man sandelig ikke sige, at der er taget overdrevent Hensyn til Landbrugerne. Ja, jeg drister mig endogsaa til at paastaa, at der slet ikke er taget Hensyn til Landbruget. Det Hensyn, man har taget, har hovedsageligt været til Fabrikkerne — til den ene og anden Fabrik vel omtrent i lige Maal —, og det er saa meget mere forbavsende, som man netop i den senere Tid saa ofte hører Tale om, hvor meget der gennem Lovgivningen ydes Landbruget, og hvor overordentlig lidt der ydes Industri, Haandværk og Handel. Man ser Overslag over de Summer, der votes til Landbruget paa Finansloven, og der nævnes saadant noget som 2½ Mill. Kr. Ja, det kan være meget rigtigt; mig forekommer det ikke at være for meget. Der nævnes til Industri og Handel langt mindre Summer, Summer, som jeg ikke tror svare til Virkeligheden, fordi der nødvendigvis maa lægges en hel Del andre Poster til, som ydes hertil. Der udelades ofte ved disse Beregninger de Udgifter, som gaa med til Undervisningsanstalter, Landbohøjskolen, tekniske Skoler, den polytekniske Lærestalt og Handelsskoler. Man glemmer, at der til Industriens, Haandværkets og andre Skoler ydes det dobbelte af, hvad der ydes Landbrugets Skoler. Naar man anstiller Beregninger derover, vil jeg gerne have det taget med i Betragtning, ligesom man maa tage mange andre Ting paa Finansloven i Betragtning, som i Virkeligheden betyde Støtte til Haandværk, Industri og Handel. Jeg skal saaledes nævne Subventionen til Dampskibsforbindelsen mellem Esbjerg og Parkeston. Den lægges udelukkende Landbruget til Last, det er for dets Skyld, siges der, at den ydes, men den ydes i Virkeligheden lige saa meget til Industri og Handel. Men i øg for sig er det mig egentlig temmelig lige meget, hvorledes de Beregninger falde ud, om man virkelig med Rette beregner, at Landbruget sluger en hel Del flere Penge paa Finansloven end de andre Erhverv. Det,